

СЕКЦІЯ 5.

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО, ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО, АГРАРНЕ ПРАВО

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС У СФЕРІ НАДРОКОРИСТУВАННЯ

Мачуська І. Б., доцент кафедри
цивільного та трудового права ДВНЗ
«Київський національний
економічний університет імені
Вадима Гетьмана», кандидат
юридичних наук

Відповідно до статті 51 Угоди про партнерство та співробітництво між Україною і ЄС та їх державами-членами від 16 червня 1994 р. Україна взяла на себе зобов'язання вживати заходів для поступового приведення національного законодавства у відповідність із законодавством ЄС, у тому числі і у сфері довілля.

Корисні копалини є одним із найважливіших елементів навколишнього природного середовища, що забезпечують розвиток та належну роботу більшості секторів економіки. Україна входить до числа провідних мінерально-сировинних держав, що має в своїх надрах 5 % мінерально-сировинного потенціалу світу [1, с. 157]. В умовах розростання світової енергетичної кризи збільшується значення ефективного законодавчого регулювання раціонального використання мінерально-сировинних ресурсів України.

Незважаючи на наявність значного мінерально-сировинного потенціалу країни, у сфері надрокористування існують значні недоліки, що погіршуються наявністю військових дій на території Донецько-Донбаського регіону, що унеможливило повноцінне використання корисних копалин.

З урахуванням загальносвітових тенденцій у використанні корисних копалин основні проблемні питання задоволення на належному рівні потреб економіки в мінерально-сировинних ресурсах пов'язуються з такими факторами: цінність і

невідновлюваність природних мінеральних ресурсів зумовлюють необхідність їх раціонального та ощадливого використання. Інтенсивні методи видобутку, переробки і споживання корисних копалин на основі новітніх досягнень науки і техніки є невід'ємною складовою частиною загальносвітової технічної революції; науково-технічний прогрес в усіх підгалузях мінерально-сировинного комплексу та жорстка конкуренція між виробниками мінеральної сировини у країнах з ринковою економікою унеможливають всупереч усім прогнозам перехід до активного використання бідніших руд [2].

Вирішення екологічних проблем, у тому числі і у сфері надрокористування, неможливе без міжнародного співробітництва. Інтеграційні та глобалізаційні процеси останніх двох століть об'єктивно визначили тенденції до єдиних підходів у формуванні права європейських країн [3, 191]. У цьому контексті співробітництво між Україною та ЄС у сфері надрокористування є завданням, що безпосередньо впливає з Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС 2014 р. [4].

Адаптація вітчизняного екологічного законодавства до вимог ЄС тісно пов'язана з удосконаленням національного законодавства у відповідності з європейськими стандартами. Видобувна промисловість ЄС приділяє значну увагу застосуванню екологічних норм, стандартів та технологій [5, с. 75]. Стратегічним планом ЕТП-SMR у межах країн ЄС передбачаються заходи щодо забезпечення промисловості власними мінеральними ресурсами; удосконалення законодавчої бази; розробки систем раціонального поєднання видобутку корисних копалин та охорони довкілля [6].

Мінерально-сировинна ініціатива ЄС (MCI) передбачає запровадження сучасних європейських та світових технологічних та інвестиційно-фінансових механізмів, що сприяють ефективнішій розбудові мінерально-сировинного комплексу у країнах, що розвиваються [7].

В політиці ЄС досягнення сприятливого стану навколишнього природного середовища та вироблення відповідних стандартів його захисту займає провідне місце і є однією з пріоритетних вимог розвитку країн-членів ЄС [8, с.113]. Директиви ЄС спрямовані на встановлення єдиних стандартів у сфері

надрокористування та управління відходами видобувної промисловості. Так, Директивою 2006/21/ЄС про управління відходами видобувної промисловості передбачені заходи щодо попередження та зменшення, негативного впливу на навколишнє середовище, що може виникнути в результаті управління відходами видобувної промисловості, переробки та зберігання мінеральних ресурсів та роботи кар'єрів. Важливе значення для забезпечення газопостачання й постачання нафтою має Директива 94/22/ЄС про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідування та видобуток вуглеводнів [9, с.48].

Таким чином, євроінтеграційні прагнення України потребують застосування не лише кращих практик країн ЄС, а й європейських стандартів як правових умов модернізації у сфері надрокористування. Розвиток правового регулювання у сфері надрокористування через механізм адаптації законодавства України до правової системи ЄС має забезпечувати виконання вимог європейського енергетичного законодавства та законодавства у сфері надрокористування відповідно до Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС, Програми інтеграції України до ЄС.

Список використаної літератури:

1. Мачуська І.Б. Екологічне право: навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2009. 301 с.
2. Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року: Закон України від 21 квітня 2011 року. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 44. Ст. 457.
3. Федунь М. Адаптація законодавства України до стандартів Європейського Союзу у сфері поводження з відходами. Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини». 2014. Випуск 36. Частина 2. С. 191-199.
4. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27 червня 2014 р. URL. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
5. Гошовський С.В. Мінерально-сировинна стратегія Європейського Союзу. Концептуальні засади. Соціально-

економічна та регіональна політика. Стратегічні пріоритети. №1(6). 2008. С.74-79.

6. European Technological Platform on Sustainable Mineral Resources. — Leaflet, Dusseldorf: Breuedruk, 2007.

7. TAIEX workshop on Sustainable Mineral Resources. Ljubljana, Slovenia, December 10-11, 2007. URI. <http://www.geo-zs.si/TAIEX/taieux.html>.

8. Івасечко О. Особливості формування екологічної політики Європейського Союзу. Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : збірник наукових праць / Національний університет «Львівська політехніка» [та інші]. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. Випуск 25. С. 113–118.

9. Мачуська І.Б., Світличний О.П. Європейські стандарти надрокористування та їх імплементація в українське законодавство. Спільний Словацько-Український проект європейських стандартів у сфері надрокористування. Пряшів-Тернопіль ФОП Бондарчук І.В. 2018. 90 с.

РЕФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Островський С.О., старший
викладач кафедри забезпечення
державної безпеки Київського
факультету Національної академії
Національної гвардії України,
кандидат юридичних наук

Поглиблення співробітництва України з Європейським Союзом є важливим елементом зміцнення стабільності та безпеки на Європейському континенті, стимулює проведення внутрішніх економічних і політичних реформ, сприяє суспільному прогресу та розбудові соціально орієнтованої економіки нашої держави. Одним з головних напрямків такого співробітництва є безперечно розвиток і зміцнення співробітництва з питань охорони